

جمعی از روحانیون، اساتید و طلاب حوزه‌های علمیه در بیانیه‌ای از تلاش‌های مسعود پزشکیان رئیس‌جمهور در عرصه دیپلماسی و استیفای حقوق ملت ایران تقدیر و بر ضرورت حفظ وحدت ملی تأکید کردند. در این بیانیه خطاب به رئیس‌جمهور آمده است: خدای سبحان را سپاس می‌گوییم که در مقاطع حساس و سرنوشت‌ساز تاریخ این سرزمین، ملت بزرگ، مؤمن و سرافراز ایران اسلامی را در زیر سایه عنایات حضرت ولی عصر عجل‌ا... تعالی فرجه الشریف، از گردنه‌های سخت و دشوار، با عزت و سربلندی عبور داده و وعده خویش بر نصرت مؤمنان را بارها در صحنه‌های گوناگون، در حق این ملت تحقق بخشیده است. بی‌تردید شرایط امروز کشور، شرایطی حساس و تعیین‌کننده است. استمرار تحریم‌های ظالمانه اقتصاد، جنگ روانی و توطئه‌های روزافزون خارجی، تحولات پیچیده منطقه‌ای، مشکلات اقتصادی و میهن‌شی مردم مسئولیت همه ارکان نظام، نخبگان، علما و دلسوزان کشور را سنگین‌تر از گذشته ساخته است. در بخش دیگری از این بیانیه تصریح شده است: وقوع سه مرحله جنگ تحمیلی و تجاوز آشکار با فاصله کوتاهی از سوی دوقدرت اتمی آمریکا و رژیم غاصب صهیونیستی، به میهن‌ان هم با حمایت آشکار و پنهان بسیاری از دولت‌ها و حتی مجامع بین‌المللی، با هدف برهم زدن ثبات و امنیت کشور و براندازی نظام سیاسی و بدنبال آن تجزیه سرزمین ایران، خسارت‌های سنگینی بر ملت ایران وارد کرد. در این تجاوز وحشیانه، رهبر نظام، جمع‌زبانی از فرماندهان ارشد نظامی، شخصیت‌های برجسته علمی، سیاست‌پو فرهنگی، ورزشی و مردم بی‌گناه و کودکان مظلوم، از جمله دانش‌آموزان مدرسه میناب، جان خود را از دست دادند و برگ دیگری از مظلومیت این سرزمین و درزده خوبی دشمنانش رقم خورد. در ادامه این بیانیه آمده است: به طور طبیعی کشوری که سال‌ها زیر فشار سنگین‌ترین تحریم‌ها و تهدیدها و محاصره اقتصادی قرار گرفته، با بروز چنین حوادثی باید در معرض آشفتنگی، ناآرامی و فروپاشی سیاسی و اقتصادی قرار گیرد؛ اما به لطف پروردگار و عنایات حضرت ولی عصر (عج)، هوشیاری و حضور مستحافانه و مسئولانه مردم فهیم و آگاه در صحنه، جان فشنائی نیروهای مسلح و نیز صبوری، شجاعت، صداقت، قنایت، تدبیر و مدیریت جنابعالی و همکارانتان که از لوازم شرایط بحرانی این زمان بوده است، نقشه‌های شوم دشمنان ناکام گردید و جمهوری اسلامی ایران همچنان استوار و سربلند، به آینده امیدوار گشته است. ملت بزرگ و شریف ایران به خوبی می‌داند که شما و اعضای پرتلاش تیم مذاکره کننده، در روزهای دشوار و نفس‌گیر آتش بس جنگ تحمیلی، با وجود فشارهای داخلی و خارجی، کارشکنی‌ها و بی‌مهری‌ها، از همت‌والاو مسئولیت‌خطیر خود عقب‌نشستید و بر عهدی که با مردم بسته بودید، استوار ماندید.

◀ **حمایت از دیپلماسی**

در بخش دیگری از این بیانیه تأکید شده است: ما بر این باوریم که هر اقدام سیاسی و دیپلماتیکی که با رعایت سیاست‌های کلی نظام، در چارچوب قانون اساسی، با هدایت، نظارت و مشورت اهل فن، مراجع قانونی، و شخصیت‌های کشوری و با حفظ عزت، حکمت و مصالح، در جهت تأمین منافع ملی، رفع تحریم‌ها و تهدیدهای ظالمانه، صیانت از حقوق ملت ایران، گسترش تعاملات سازنده و عزتمندانه با جهان، تقویت امنیت و آرامش، تسهیل مبادلات بانکی و تجاری، افزایش صادرات، جذب سرمایه‌گذاری، رونق تولید، اشتغال آفرینی، کاهش فشارهای اقتصادی و بهبود معیشت مردم، ارتقای رفاه عمومی و ایجاد افق‌های روشن برای آینده ایران اسلامی صورت‌پذیرد. اقدامی ارزشمند و شایسته تقدیر، حمایت و پشتیبانی است. امضاکنندگان این بیانیه با اشاره به نتایج تفاهم‌نامه اسلام‌آباد تأکید کرده‌اند: بدون تردید تفاهم‌نامه امضاشده توسط جمهوری اسلامی ایران و ایالات متحده -که در چارچوب سیاست‌های کلان نظام و با هدف تأمین منافع و مصالح ملی بوده است و به امضای شجاعانه جنابعالی رسید. فصلی تازه در روابط خارجی کشور و زمینه‌ساز کاهش تنش‌ها، افزایش تعاملات سازنده و گشودن افق‌های جدید برای توسعه و پیشرفت ایران خواهد بود؛ فصلی که امید به آینده‌ای روشن‌تر را در دل مردم زنده خواهد کرد. در این شرایط، پیگیری و اجرای تفاهم‌نامه، همراه با صدور قطعنامه تضمین خاتمه هرگونه جنگ، تجاوز و تهدید از سوی دشمن آمریکایی و صهیونیستی توسط سازمان ملل و شورای امنیت، مرمهی بر زخم‌های این ملت سرافراز خواهد بود. در بخش دیگری از این بیانیه [خطاب به مردم ایران] آمده است: از این رو، از ملت بزرگ و هوشیار ایران، شخصیت‌های سیاسی، علمی، فرهنگی، اجتماعی و... انتظار می‌رود با حفظ روحیه انصاف، پرهیز از دوقطبی‌سازی، اختلاف‌افکنی، منازعات بی‌ثمر و ترجیح منافع ملی بر جناحی، از اقدامات قانونی و مدیرانه‌ای که در این برهه از سوی شخص رئیس‌جمهور محترم و دستگاه دیپلماسی در جهت عزت جمهوری اسلامی ایران، اقتدار ملی و رفاه مردم انجام می‌شود، حمایت کرده و اجازه ندهند دشمنان این مرز و بوم از اختلافات داخلی برای تضعیف وحدت، همدلی، انسجام و وقاف ملی بهره‌برداری کنند.

مواجهه قاطع و قانونی

◀ **وزیر کشور در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:** برهم زدن انسجام ملی گناهی نابخشودنی است

میان قوای مختلف و میان جامعه به مذاق برخی خوش نمی‌آید و همواره کشور را در شرایط متشنج و جنگی می‌خواهند. مشخص نیست که اینها از چنین اقداماتی چه اهدافی را دنبال می‌کنند و امنیت و منافع ملی در چه جایگاهی برای آنها قرار دارد.

◀ **جرم توهین به رئیس‌جمهور**

برخورد قاطع و بازدارنده با تندروها و تخریب‌گران انسجام ملی مساله‌ای است که بسیاری از چهره‌های سیاسی و صاحب‌نظران بر آن متفق‌القولند. به ویژه پس از اینکه اخیراً خرازی دبیرکل حزب... اد‌عاهای نامربوط و هتاکنه‌ای از علیه رئیس‌جمهور داشت این مساله بیشتر به چشم آمد که دیگر مدارا و برخورد مشفقانه با جریان خاص تندرو پاسخ نمی‌دهد و باید برخورد قاطع قانونی با آنها صورت گیرد. از همین رو نیز روز شنبه در اقدامی اولیه سخنگوی قوه قضائیه از احضار دبیرکل حزب... خبر داد. اصغر جهانگیر درباره اظهارات خرازی علیه برخی مقامات کشور حمید رسایی نیز در حمایت از وی برآید و موضوع گرفت. گویی اینکه اتحاد و انسجام

«آرمان ملی» برای بهترین واکنش به پیمان مک‌ه پیشنهاد می‌دهد

نقش ایران در جهت‌دهی به پیمان مک‌ه

پاکستان هر سه از قدرت‌های مهم جهان اسلام‌اند و اگر همکاری امنیتی میان آنها تثبیت شود، ممکن است به تدریج شاهد شکل‌گیری یک قطب جدید در معادلات خاورمیانه باشیم؛ قطبی که نه زیر پرچم آمریکا قرار دارد و نه معطوف به اسرائیل است. در چنین شرایطی، پرسش مهم این است که ایران در برابر این تحول چه می‌تواند بکند؟ اگرچه بازیگرانی در منطقه علاقه دارند این پیمان را ائتلاف روشنی در مقابل تهران معرفی کنند، اما به نظر اشتباه است اگر ایران هم در این نگاه پیش‌قدم شود و پیمان مک‌ه را ائتلافی علیه ایران بداند و برای مقابله با آن به سمت ایجاد یک پیمان نظامی متقابل برود. چنین واکنشی می‌تواند همان نتیجه‌ای را ایجاد کند که ایران از آن دوری کرده است: تبدیل یک توافق دفاعی میان سه کشور به یک ائتلاف واقعی ضدایرانی. پیمان مک‌ه هنوز دشمن مشخصی معرفی نکرده است. همین بهانه برای ایران فرصتی مغتنم است. اگر تهران بتواند کاری کند که اعضای پیمان، تبدیل یک توافق دفاعی خود، منافع مستقلى در همکاری با ایران داشته باشند، این پیمان به معنای محاصره ایران نخواهد بود.

◀ **تفاوت بنیادین سه کشور**

در این میان، پاکستان مهم‌ترین نقطه آغاز دیپلماسی ایران باید باشد. اسلام‌آباد برخلاف عربستان، رقیب راهبردی نیست و در جبهه مقابل قرار ندارد. پاکستان با ایران مرز مشترک دارد و امنیت مرزهای غربی آن، مبارزه با گروه‌های مسلح، تجارت، انرژی و ارتباطات منطقه‌ای، همگی به ثبات رابطه با تهران وابسته است. ایران می‌تواند بجای اینکه تلاش کند که پاکستان را به سمت ائتلاف خارج کند، کاری کند که اسلام‌آباد میان همکاری با عربستان و داشتن رابطه‌ای پایدار با تهران تناقض نبیند. این یعنی تهران باید با پاکستان یک رابطه امنیتی و ویژه تعریف کند؛ رابطه‌ای که به اسلام‌آباد نشان دهد امنیت پاکستان در مرزهای غربی بیش از آنکه از عضویت در یک بلوک نظامی حاصل شود، از ثبات و همکاری با ایران تأمین خواهد شد. ترکیه، دومین حلقه مهم این معادله است. تهران و آنکارا در حوزه‌هایی مانند سوریه رقیب یکدیگرند، اما همانطور که تاکنون تلاش براین بوده، رقابت نباید به دشمنی تبدیل شود. ترکیه مانند ایران منافع اقتصادی، انرژی و ژئوپلیتیک مستقلى دارد و نمی‌خواهد تمام سیاست منطقه‌ای خود را به عربستان یا آمریکا واگذار کند. در عین حال جانب ایران را نگه داشته است. وزیر امور خارجه ترکیه با درک نگرانی‌های تهران درباره پیمان مک‌ه گفته است: در مک‌ه علیه ایران ائتلاف نکریم. هاکان فیدان تصریح کرد: ایران هدف این توافق نیست،

هشدار ظریف بعد از ۸ سال دوباره روی میز آمد

بازگشت کنوانسیون خزر به مجلس

آرمان ملی: پس از سال‌ها لاتکلیفی درباره سرنوشت کنوانسیون رژیم حقوقی دریای خزر، موضوع بار دیگر به یکی از پرونده‌های مهم سیاست خارجی و حقوقی کشور تبدیل شده است. خبر آنلاین نوشت: هیأت دولت در جلسه ۳۱ پرمه‌اش ۱۴۰۵، لایحه «کنوانسیون وضعیت حقوقی دریای خزر» را با فوریت تصویب کرد و اعلام شد این لایحه برای طی تشریفات قانونی به مجلس ارائه خواهد شد. دولت در توضیح این تصمیم اعلام کرده است که تعیین حدود و ثغور بستر دریای خزر محل اختلاف ایران با دیگر طرف‌ها بوده و این بند از معاهده خارج شده است و بر همین اساس سایر مواد کنوانسیون مورد تأیید قرار گرفته‌اند.

◀ **دو دهه مذاکره**

کنوانسیون رژیم حقوقی دریای خزر حاصل نزدیک به دو دهه مذاکره میان پنج کشور ساحلی این دریا بود؛ مذاکراتی که پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی و شکل‌گیری سه کشور ساحلی جدید، یعنی جمهوری آذربایجان، قزاقستان و ترکمنستان، ضرورت تعیین یک چارچوب حقوقی جدید برای خزر را ایجاد کرد. پس از سال‌ها گفت‌وگو، پنجمین اجلاس سران کشورهای ساحلی خزر مرداد ۱۳۹۷ در شهر آکناثو قزاقستان برگزار شد و سران ایران، روسیه، قزاقستان، جمهوری آذربایجان و ترکمنستان کنوانسیون وضعیت حقوقی دریای خزر را امضا کردند. این سند در واقع چارچوب کلی حقوق و تعهدات پنج کشور ساحلی در درباره استفاده از خزر، مشخص می‌کرد. از سوی دیگر، کنوانسیون تحدید حدود بستر و زیربستر خزر را نهایی نکرد و این موضوع را به توافق‌های بعدی میان کشورهای ذی‌ربط واگذار کرد. در واقع، برخلاف برخی برداشت‌های رایج، کنوانسیون آکناثو نه سهم درصدی کشورهای ساحلی از خزر را تعیین کرد و نه مرزهای بستر و زیربستر را مشخص کرد. محمد جواد ظریف نیز چند روز پس از امضای سند تأکید کرد که حدود ۹۰ درصد کنوانسیون نهایی شده دو موضوع تعیین خطوط مبدأ و تحدید حدود بستر و زیربستر همچنان نیازمند مذاکره و تعامل بیشتر میان کشورهای عضو است. ظریف همزمان با امضای سند، یک اعلامیه تفسیر رسمی جمهوری اسلامی ایران را نیز برای وزیران خارجه چهار کشور دیگر ارسال کرد؛ اعلامیه‌ای که امروز برای فهم موضع ایران درباره خطوط مبدأ اهمیت ویژه‌ای دارد. در این اعلامیه تأکید شده بود که محدوده بستر و زیربستر خزر در کنوانسیون تعیین نشده و باید در ادامه و از طریق میان طرف‌های ذی‌ربط مشخص شود. در همین سند، به وضعیت ویژه ساحل ایران نیز اشاره شد و تأکید شده بود که این وضعیت باید هنگام تعیین خطوط مبدأ مورد توجه قرار گیرد. به این ترتیب، آنچه در آکناثو در سال ۱۳۹۷ امضا شد، پایان همه اختلافات حقوقی درباره خزر نبود؛ بلکه چارچوبی برای ادامه مذاکرات درباره مهم‌ترین مسائل حل‌نشده، از جمله خطوط مبدأ و تحدید حدود بستر و زیربستر ایجاد کرد.

◀ **تعیین خط مبدأ**

ظریف در گفت‌وگویی که بعدها در وب سایت پیام ما منتشر شد، گفت که از نظر او کنوانسیون کاسپین برای ایران زیان‌آور نیست و حتی منافع‌ی برای کشور دارد؛ اما در همان حال تأکید کرد که با تصویب آن در مجلس، پیش از قطعی شدن خط مبدأ ایران، موافق نیست. به گفته ظریف، مسئله اصلی نه اصل کنوانسیون، بلکه زمان تصویب آن بود. او توضیح داده بود که چهار کشور دیگر ساحلی درباره خطوط مبدأ خود بر مبنای نقشه‌های دوران شوروی به تفاهم‌هایی رسیده‌اند، اما وضعیت خط مبدأ ایران متفاوت است. وزیر خارجه اسبق کشورمان گفت: «در مورد کنوانسیون کاسپین هم باید به واقعیات نگاه کنیم. به نظر من کنوانسیون کاسپین، به نسبت آنچه که در گذشته بود (زمان شاه) و به نسبت آنچه که می‌توانست باشد، مثلاً در مورد بستر که متأسفانه روسیه با سه کشور دیگر توافق کرد و با راجا گذاشت، منافع‌ی را برای ایران در بردارد. این را با تحلیل می‌گویم که نمی‌توانستیم بیش از این از کنوانسیون کاسپین چیزی بگیریم. البته اگر از روز نخست به این امید نبسته بودیم که روسیه پای ایران می‌ایستد و ۲۵ سال قبل به قولی که روسیه داده بود، مبنی بر اینکه که در بهره‌برداری از کاسپین به صورت مشاع عمل می‌کنیم تکیه نکرده بودیم، شرایط متفاوت بود. روسیه همزمان که به ایران می‌گفت مشاع عمل می‌کند، با سه کشور دیگر بستر را تقسیم کرد. جمله بعد را برای کسانی می‌گویم که ادعا می‌کنند ۵۰ درصد کاسپین، مال ماست و در زمان شاه اوضاع متفاوت بود و اگر کسی حرفی جز این می‌زد بر دهانش می‌کوبیدیم. به آنها می‌گویم یک یادداشت‌نشان دهند که ما در زمان گذشته به شوری دادیم و گفتیم که چرا دارید در باکو بهره‌برداری می‌کنید؟ چرا سهم ما را از باکو نمی‌دهید؟ اگر ۵۰ درصد کاسپین برای ایران بود، چرا کسی نسبت به آن ادعا نکرده است؟ چرا هیچ‌وقت بالاتر از خط مواهیم حسین قلی-آستارا را تقسیم نمی‌نبردیم؟ اینها واقعیات است. من می‌قول دارم که فضای کشور خیلی موافق روسیه نیست. من موافق این نگاه‌ها، یعنی روس پرستی و روس‌هراسی نیستم. به نظر من هر دو (روسوفیل و روسوفوب) برای کشور خطرناک است. روابط بین‌الملل صحنه دیپلماسی و نفرت نیست. به نظر من کنوانسیون کاسپین، برای ماضری ندارد بلکه منفعت هم دارد. البته من به هیچ وجه طرفدار تصویب کنوانسیون کاسپین در مجلس نیستم. به این دلیل که باید این کنوانسیون زمانی تصویب شود که خط مبدأ قطعی شده باشد. آن چهار کشور در مورد خط مبدأشان براساس نقشه‌های زمان شوروی، موافق هستند. اما آنها خط مبدأ ما را در زمان شوروی، ساحل ما لحاظ کرده‌اند و این برای ایران بسیار خطرناک است.